

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 19 Listopada V. S. R O K U 1810.

S. PETERZBURG V. S. d. 2 listopada Szełani i komendantami mianowani: GL. Repin garnizonu Bakińskiego, GM. Bucholz garnizonu Anapskiego, GM. Liders garnizonu Chocimskiego, Półkownik Boasel garnizonu Akarmańskiego, Półkownik Grengamer załogi Benderskiej, Półkownik Adrian załogi Derbentskiej — W promocyi rang zostali w Litewskim ułańskim p. Bielski rotmistrzem, Biernecki porucznikiem. Za popisanie się w bitwach przeciwko Turkom otrzymali wyższe stopnie: w pólku ułańskim wołyńskim Szełrański Wasilewski i Duchowski zostali chorążemi Do garnizonu Bakińskiego przeznaczeni kapitan Czyrkowski, porucznicy Ruszczyc Stawrowski i Skibicki; na załogę do Derbentu posłani sztabkapitan Pawłowski; porucznicy Czerwonecki i Gerlecki, chorążowie Tychnowicz i Zagurski.

Z Rygi pod dniam 6 października donoszą, że król Gustaw Adolf pod imieniem Graffa Gattorp z tamtąd oddalił się na statku pod białą flagą i udał się na okręt angielski w zamiarze popłynienia do Anglii.

LONDYN d. 30 października (z Franc Monit, Berlin:) Okręty przybyłe z portów Portugalskich przyniosły smutne wiadomości o postępie wojsk fr. Massena wprowadził do tego kraju podług jednych 9000 podług drugich 50000 żołnierza fr. Wojsko nasze z portugalskim i hiszpańskim liczone wynosiło 60000. Pod Lordem Wellington dowodzili Generałowie dywizyi Cotton, Spencer, Hill, Picton, Cole, Crawford i Leith. Dnia 27 września zaszła rozprawa na wzgórkach Buzaco, w której wzięliśmy w niewolę Generała Brygady Simon i 100 ludzi na placu położyliśmy. Z nayszey strony dostał się francuzom w niewolę Lord Percy dowodzący oddziałem jazdy niemogąc przelamać oporu konia niechęcego iść naprzód. Potym Lord Wellington posłał officera do obozu fr. proponując wymianę wzajemną jeńców; lecz Massena niechciał zgodzić się na ten projekt, owszem miał powiedzieć officerowi, „ że wszystkie usiłowania Lorda Wellington będą daremne, i że trafi do celu zamierzonego „ Odebrawszy taką odpowiedź rzekł Lord Wellington, „ iż byź to może, ale nie tego roku „ A zaś G. Junot zalecił ażeby od officerow fr. oświadczył posłaniec ukłon Lordowi i wszystkim wodzom naszym. Przez dni 15 po tey rozprawie nie przyszło do nowej bitwy. Wojsko nasze ciągle cofało się do Lizbony a francuzkie naprzód postępowało. Azatym zajęli nieprzyjaciele wszystkie miasta nad Duro leżące i

uader wygodny port razem z bogatym miastem Oporto opanowali. Kupcy nasi i wszystkie okręty tam będące odpłynęły do Vigo do Gallicyi.

Po długim ciągnieniu i trudnych marszach stanęło wojsko nasze pod stolicą Portugalii opierając skrzydło lewe o morze, prawe o rzekę Tagus a środek miasto. Inżynierowie nasi dla zabezpieczenia obozu przeciwko wszelkiej napaści wysypać rozkazali potrzebne szanice na zasłonę ważnego stanowiska od którego utrzymania zależał los wojska, Lizbony, Portugallii i wszelkich czynności na półwyspie. Tymczasem Romana lewym brzegiem Tagu z korpusem od 6 t. do 10 tysięcy hiszpanow spiesznie nadciągał, scigany jak mówią od M. Mortier prowadzącego 12 tysięcy francuzow z Extremadury. Dnia 14 tego mca Romana stanął w Gallegas na drugiej stronie Tagu przeciwko samęj Lizbonie. Wkrótce też nadciągnął Massena z wojskiem swoim i stanął o trzy mile ang, od obozu naszego. Azatym pokazała się urzędowa odezwa admirała Berkeley do kupcow, ażeby przedsiębrali potrzebne środki dla zabezpieczenia się przeciwko wszelkim wypadkom, gdyż lubo talenta Lorda Wellington dzielność wojska ang. energia portugalczykow każą spodziewać się naysposobniejszego losu; jednak przeciwne skutki nie są niepodobne. Toż potwierdził konsul ang. Stuart w swoim piśmie okólnym, i dodał że Admirał Berkeley nie da kupcom żadnego statku przewozowego, gdy te ledwo mogą wystarczyć na zabranie wojska królewskiego.

Po takiej zapowiedzi, po zbliżeniu się nieprzyjaciół do Tagu, nastąpiło wielkie poruszenie w Lizbonie. Napełniły się ulice officerami, żołnierzami, działami, wozami amunicyjnemi i mułami żywnością ładownemi. Przed liniami wojska zatoczono dział 84nawalach zamkow Lizbońskich opatrzone ciężkie armaty. D. 19 spodziewano się strasznego ataku i bitwy krwawey. Ze stolicy co chwilę wysyłano do obozu różnych posłańców dla powzięcia wiadomości. Jeńcy fr. powiadali że ich wojsko iest pełne zapalu, że ma dostatek żywności, mianowicie kartofli i tureckiego żyta. Kupcy Londyńscy odebrawszy takie doniesienia nieskończenie potrwożeni zostali. (Późniejsze wiadomości potwierdziły że wojsko ang. wsiało na statki i odpłynęło na morze:)

Straszniesze od tych wiadomości przyszły z Hollandyi. Wyroki Napolcena zadają śmiertelny cios handlowi naszemu. Jeżeli z morza bałtyckiego powróci nasza flotta kupiecka, do czego iest wszelkie pedobieństwo, upa-

dnie zupełnie nasz kredyt, gdyż koszta assekuracyi i podróży pochłoną cały kapitał. Przewidywane zatem pieniądze z lądu chybią, i naturalną koleją wszyscy wierzyciele tych kupców będą zawiedzeni. Wielu kupców w Liverpool płacić przestało. Klasa ludzi służących niema sposobu do wyżywienia się w powszechnym niedostatku. O króla mówią że chory bardzo niebezpiecznie.

Listy z Ameryki donoszą o duchu szerzącym się już dawno w osadach Hiszpańskich, który zmierza do udziałności. W Lima nastąpić miała rewolucya podobna do tej jaka zaszła w Caracas i Buenos-Ayres. Zmowa wczesnie odkryta zniszczyła zamiary: 40 winnych powieszono. Na czele tej rewolucyi był Arcybiskup tameczny. G. Liniers w okolicach Cordova goszczący przeiósł wielkie skarby do Ayres z Chili prowadzone — W Ameryce północney strona demokratyczna to jest francuzka wyrządza większe przykrości posłowi naszemu Mornier aniżeli doświadczył pierwszy nasz poseł Jackson. Interessa handlowe różniące tę rzecz-pospolitą z Rządem naszym i Francją podobno nie będą mogłybydź ułatwione.

Paryż 6 listopada (z Hamb: Franc:) Imperator z dworem całym ieszcze bawi w Fontenebleau. Głosno zapowiedziana z wielką okazałością odbyta uroczystość chrztu 30 dzieci najpierwszych wodzow i urzędnikow zapisaną została w aktach publicznych. Napoleon z Ludwiką do chrztu trzymali a Kardynał Fesch spełniał obrządki duchowne. Mówią że Imperator z tamtąd pojedzie dla oglądania portow kanału Manche przeciwko wyspom Brytanii W. położonych. To pewna że oddziały gwardyi wyszły do Cherbourg. W Brest d. 29 pazdzier. z dział ognia dano i na okrętach zawieszono tryumfalne chorągwie na obchod zwycięztwa d. 27 w Portugalii pod Koimbrą odniesionego. Toż samo miały uczynić wszystkie miasta nadmorskie.

Monitor ogłosił list iednego bezimiennego officera z eskadry Tulońskiej pisany z oświadczeniem zadziwienia nad raportem kapitana ang. Blackwood o bitwie morskiej, opisaney fałszywie z obrażeniem prawdy dla omamiania ludu. Pokazał w liście że niewyszła na morze żadna eskadra od 6 okrętow ani ustąpiła przed 5ma angielskimi, że ieden tylko okręt Ajax i iedna fregatta spotkały nieprzyjaciela, że lud morski fr: nigdy nieustąpi w równey sile anglikom, że w zabaczeniu pokaże kto milczeć powinien, że w pomenioney rozprawie sami anglicy cofneli się pierwsi — Korsarze nasi na Oceanie i szrodziemnym morzu zadają wielkie klęski handlowi ang. Do wszystkich portow włoskich hiszpańskich i francuzkich prowadzą wielkie zdobycze. Kontr-admirał Lallemand dowodzi eskadrą w Tulonie stojącą. Przez całe lato uzbraiano okręty. Codzień spodziewano się iż wynijdzie na morze: dotąd stoi gotowa do żeglugi częścią w porcie wewnętrznym częścią w zewnętrznym. Admirał Gantheaume w Paryżu będący miał otrzymać komendę nad flotą Bresteńską. Po wszystkich portach nacyjniey pracują koło budowy okrętow liniowych fregat i statkow wojennych

różnego rodzaju. W Antwerpii i Tulonie największa liczba buduje się.

Z Perpignan donoszą, że droga do Katalonii ciągle zajęta już woyskami idącemi ze szrodka Francyi dla wzmocnienia korpusu M. Macdonald, już ięncami hiszpańskimi, już raniomemi francuzami powracającemi do domu. Dnia 1 tego mca przyszło do Nismes 8 t. żołnierzy; d. 2 w Perpignan oczekiwano 10 t. Większe daleko siły idą na Bordeaux. Gwardya hollenderska i część francuzkiej tam poszła. Znaczne oddziały ięncow hiszpańskich tędy przychodzą. Uważano że hiszpani w robotach prywatnych nie są tak pilni pracownicy i gorliwi iak byli Prussacy i Austriacy.

KOPPENHAGA d. 9 listopada. (z Hamb: Zuesch Alton:) Wiadomości ze Sztokolmu donoszą o uroczystościach z powodu przybycia Xcia Pontecorvo. D. 2 nastąpił wjazd wspaniały do stolicy. Szwadron leybgwardyi, trębacz, dobosze, Marszałek dworu z laską, dworzanie, szambelani, pierwszy marszałek Essen, Paziowie, Królewicz w karecie królewskiej 8 konney otoczony officerami gwardyi konney i pieszey, trabantami, z 8 stajennemi przy koniach idącemi, daley kawalerowie, składali orszak okazały. Kiedy wieżdzał królewicz przez bramę, artylerya i flotta na przemiany 128 razy ognia dała. Cała parada przeciągnęła przez miasto przy okrzykach ludu do zamku królewskiego, gdzie spotkany Królewicz przez pierwszych urzędnikow i wprowadzony do pokojow królewskich zastał Monarchę na tronie otoczonego ministrami, radą stanu i wodzami, których Król sam prezentował następcy tronu: potym oddał wizytę Królowey. Zgiełk ludu i ciekawych tak był wielki że parada trwała dwie godziny; gdzieindziej scisk pospółstwa zatrzymywał powoz królewicza, gdzieindziej młode dziewczęta rzucały kwiaty.

Marszałek państwa podając królewiczowi akt iego wyboru do podpisania miał następną mowę. Lud klęskami osłabiony, który niegdys łączyl do swojego imienia chwałę, do oręza zwycięztwo, powierza swój honor, udziałność i własność rządowi bohatera i przyjacielu ludzkości. Przyimiy dla siebie i następcow swoich berło Karolow i Gustawow będące dziś w ręku ich potomka wołaiącego o twoją pomoc. Bądź dla narodu czym był Karol August. Dokończ zamiarow, których on niemógł spełnić. Stany Szwedzkie powierzają ci iednomyślnie oycyznę, która jest u wszystkich ludzi najdroższą. Obraliśmy cię, iako Xiecia narodu najdawniey sprzymierzonego, po którym wiele godzi się obiecywać, iako urodzonego w oycyznie Henryka 4. i Ludwika 14, których przewyższyłeś na drodze chwały i honoru. Utrzymać prawa w nieskażoney mocy, zachować święcie porządek towarzystwa, bronić prawdy i sprawiedliwości, rozpostrzenie światła i uczucia szlachetne, będzie twoim dziełem i sprawą cnot twoich. Wzajemnie lud który wolnie Ciebie obrał, będzie wiernym posłusznym i przywiązany. W takich zamiarach seymujące stany oddają Waszey X. Mości i iego potomkom tron starożytny

Szwecyi prosząc najpokorniej ażebyś raczył podpisać swoim zaręczyc Nam to, co już cnoty twcie Europie znaiome zapewniły. Bogdayby ten uroczysty i wzruszający moment mógł bydz błogosławiony w najpóźniejsze wieki“

Nato odpowiedział królewicz po francuzku przez tłumacza w tych wyrazach, „ Mężowie szwecyi! Śmierć zawczesna zniszczyła nadzieie Szwecyi sprawiedliwie rachowane na Xciu Karola Augustie. Łzy skrapiające grob iego są dowodem miłości narodu. Szczęśliwi monarchowie zostawiający po sobie takie uczucia! Od młodości oyczyźnie moiey służyłem, i kiedy myśliłem odpocząc w pokoju, Szwecya ofiarowała mi prawa do swojego tronu. Zezwolenie króla, wolny i iednomyslny wybor narodu sławnego, w oczach moich był wyrokiem Opatrzności; poddałem się iemu i duch mój wznosił się do nowego przeznaczenia. Kiedy wstąpiłem na ziemię Szwedzką, już zupełnie byłem Szwedem, owszem pierwey ieszcze zostałem, kiedy wszystko ofiarowałem a nawet i życie moie interessowi Europy. Znam trudy wysokiey godności, lecz dosyc będę miał nadgrody, kiedy potrafię przyłożyć się do szczęścia waszego. Dokażę tego wsparty od najlepszego króla, którego najwyżey poważam, kocham i któremu bez granic posłuszny iestem. Bogdayby interes prywatny zniknął przed ogólnem dobrem. Bogdayby nayscisleysza zgoda panowała między wszystkimi Stanami. Ugruntujcie tę maksymę powróciwszy na prowincye. Ona iest zasadą udzielnosci i szczęścia naszej wspólney oyczyzny. Z najwyższą wdzięcznością przyjmuję wasze uczucia. Zasługuję na one przez szczerę oddanie się i niezmyśloną przyjaźń z iaką dla Was iestem. „

Potym podano królewiczowi do podpisu akt zaręczenia, a gdy rękę przyłożył oddając rewers wykrzyknął. „ Bogdayby nieba użyczyły mi dosyc siły mężstwa i życia na uszczęśliwienie oyczyzny“ A zatym Stany oddały Xciu autentyczny akt wyboru, po czym deputowani przypuszczeni byli do ucałowania ręki. Po wszystkich kościołach ogłoszono ten wypadek z zapowiedzeniem, że odtąd prawo do korony Szwedzkiej należy do Xcia Jana Baptysty Juliusza i do iego następców płci męskiej w prostej linii. Ogłoszono też, iż przyjął Królewicz naukę ewangelicką Lutra, iakoteż cały akt tego obrzędu w Helsingier przez Arcybiskupa Lindholm odprawionego.

Małżonka Xcia Juliusza nie tak rychło przyiedzie, iak rozumiano. Naynowsze wiadomości z Paryża nie naznaczają ieszcze dnia iey wyjazdu. Z tey przyczyny Król duński kazał odwołać urzędników na spotkanie wysłanych. D. 7 przebiegło tedy dwóch gońców francuzki i szwedzki iadących z Paryża do Sztokolmu. Dnia 8 przeiechał ieden lekarz fr. do dworu królewicza — D. 6 w Belcie widziano wielką paradę angielską, lecz niewiadomo z iakiey okoliczności. Na okręcie admirałskim powiewała wielka chorągiew. Maytkowie i żołnierze na pokładach uszykowani w paradzie stali. Wszystkie okręty wielekroć

z dział ognia dały. Potym gdy frogata przybyła z morza bałtyckiego, udała się flotta na morze północne, i Zund ogłoszony został za wolny i niepodlegający blokadzie, oprócz iednego portu Helsingier.

WIEDEN 10 listopada (Frankf: Barcn: Berlin: Hamb,) Ze wszystkich miast Niemieckich przychodzą wiadomości o konfiskacie towarow angielskich. Wszędzie wszelkie składy prywatne i publiczne popieczętowane zostaną aż do wyjaśnienia dostatecznego, że wszystkie towary zakazane odkryte. W stolicy króla wirtemberskiego zabrano od kupców towary z fabryk ang: pochodzące i one publicznie spalono. Król bawarski i król saski, oraz inni książęta ligi reńskiej ogłosili, że wszelkie towary ang: wyjęte bydz powinny z cyrkulacyi; że na każdym mieyscu za pierwszym pokazaniem się produktu zakazanego następuje pewna konfiskata, i kara osobna za nieposłuszeństwo wyrokowi. Ktoby zataił najmniejszą cząstkę zakazanych towarow, zapłacić musi od 200 do 300 rynskich winy pieniężney. Słowem we wszystkich krajach przedsięwzięte są naysurowsze środki, ażeby ustał raz na zawsze handel ang: i ażeby towary z fabryk ang: pochodzące zniszczone zniknęły na zawsze. Ta wojna przeciwko handlowi ang: wydaie smutne skutki dla wielu kupców. Bogate dawne i zamożne domy upadać muszą; już niektóre płacić przestały. Klęska ta dosięgnie szczegulnie anglikow, gdyż ich towary nayduią się powiększey części powierzone w komis, lub na kredyt przedane; prostą więc koleją ich kapitały w towarach będące, lub za one należne summy ginąć muszą Król pruski ogłosił że był wezwany do systematu ładowego; że postanowiwszy do niego naydzielniej przyłożyć się, rozciąga exekucyą wyrokow Imperatora fr. do krajow swoich i spalić każe towary z rękodzielni ang—Wszystkie władze rządowe w całych Prusiech nowym sposobem będą uorganizowane. Dnia 5 wojsko wirtember: osadziło miasto Ulm, które poseł fr. Narbonne urzędowie do possessyi króla wirtem: dnia tego postąpił.

Gazeta dworska ogłosiła konwencyą między Cesarzem austr: a Imperatorem fr, d. 30 sierpnia w Paryżu przez pełnomocników Grafa Metternich i Ministra Champagny podpisaną a d. 2 października po ratyfikacyi wymienioną. Ar. 1 dla dopełnienia traktatu wiedeńskiego Cesarz i Monarchowie ligi reńskiej podnoszą sekwestr włożony na majątki prywatne w czasie ostatnich wojen. We dwa miesiące po wymianie traktatu niniejszego właściciele powrócą do używania majątku swojego iak był sekwestrowany. Ar. 2 Imperator fr. w celu zrobienia iakiey przyjemności Cesarzowi austr: odwołuje swój wyrok, d. 24 kwietnia 1809 nakazujący sekwestracyą dóbr byłych książąt, Hrabior, tudzież członkow stanu rycerskiego, którzy postąpili przeciwko artykułowi 7mu i 51mu aktu konfederacyi. Ar. 3ci Imperator fr. iako protektor ligi reńskiej uwiadomi wszystkie rządy tegoż związku o odwołaniu terazniejszym pomienionego wyroku, ażeby wszędzie sekwestr podniesiono

i dobra oddano właścicielom. Ar. 4ty każdy z tych Xiążąt, hrabiów i członków stanu rycerskiego powinien oświadczyć się do 1 lipca 1811, czy chce podlegać porządkowi ustanowionemu aktem ligi reńskiej i być poddanym Monarchy, którego mu tenże akt nadał. Ar: 5ty i 6ty. Jeżeliby który chciał zostać poddanym [aust. także powinien to oświadczyć przed 1 lipca 1811 i dobra swoje udzielnie posiadane obowiązany w przeciągu lat 6 od 1 stycznia 1810 wyprzedać, albo zamienić, albo zostawić komu z rodziny, któryby został poddanym ligi. Ar: 7. Stosownie do 28 artykułu aktu ligi reńskiej Monarchowie teyże ligi są bliżsi do kupna wspomnianych dóbr, jeżeliby kto wyższej ceny niepostępował i przeto panowie wyprzedający objawić powinni swoje zamiary. Ar: 8. Xiążęta hrabiowie i Stany Rzeszy poddani Austriacy będą mieli prawo nabywania dóbr w lidze reńskiej przez kupno, darowiznę lub sukcesyą, lecz tylko podług ustaw krajowych o cudzoziemcach. Ar. 9. Niniejszy układ ma być ratyfikowany i wymieniony w ciągu miesiąca lub prędzej.

Powróciwszy Cezarz z podróży odbytey do Styryi dawał wstępą audyencyą posłowi Rosyjskiemu Grafowi Stackelberg, posłowi Pruskiemu baronowi Humbold, i posłowi westfalskiemu baronowi Schlotheim, ci ministrowie złożyli wierzytelne listy. Graf S. Julien mianowany posłem austr: u dworu Petersburskiego. AX. Palatym z Węgier tu przyjechał. Graf S. Leu przeszedł król holl: niepoiedzie do Baden, lecz uda się do Gratz, a teraz bawi w Morawii. W krótcie ma być ogłaszane nowe środki dla podniesienia interesów skarbowych. Stany Czeskie zjechały do Pragi dla zarządzenia potrzebie i przyłożenia się do dzwignienia skarbu. W Gallicyi ogłoszono na sprzedaż dobra zakonne iak i w krajach dziedzicznych Cesarza. Naywięcey zależy monarchii ażeby Węgrzyni przystąpili do sprawy powszechney, a interessa byłyby niechybnie poprawione.

Od granic Tureckich donoszą o postępie woysk Rosyjskich na prawym brzegu Dunaju. GL. Zas, dowodzący korpusem woysk między Orsową a Vidinem działających, zdaie się zamierza zdobyć tę część kraiu. Odebrawszy liczne posiłki d. 4 ruszył na Viddin. Po wielu potyczkach d. 7 opasał tę twierdzę. Podobny los czeka Nisse: obok tego woysko Serbow uderzyło na 50000 Bosniaków pod oszancowanymi, i zupełnie rozgromiwszy przepędziło d. 20 za rzekę Drinę. W wawey rozprawie bardzo wielu wodzow serbyskich odniosło ranę. W drugiey stronie nad morzem korpus obserwacyjny opasuje Warnę, należycie wszystkiemi potrzebami opatrzoną przez flotę Turecką. Tym czasem sprawadza się ciężka artylerya do oblężenia tey fortecy. W środku między Warną a Winiem naczelnie komenderujący Graf Kamiński stara naprawić fartyfikacye Ruszczuka na skład zapasow dla woyska Rosyjskiego; któremu pozwolił wypocząć czas nieiaki. Odebrawszy posiłki rozpocznie główne czynności przeciwko W. Wezyrowi dla przelamania jego warownych stanowisk. Jussuf Basza trzymający się statecznie systematu odpornego użył czasu, gdy fortec dobywano, na utwierdzenie i rozszerze-

nie swoich szancow, i na przygotowanie usiępu przez góry Balkańskie w tym razie. Mimo wielkich strat, których doświadczyli Turcy, nieupadli na umyśle, przesładują i uciskają Greków, których uważają za sprawców tey wojny. Wielorakie zdzierstwa zupełnie strudniły handel. W tey wojnie Turcy zdaia się działać z wielką ostrożnością. Były poseł Rosyjski w Stambule, Graf Italiński, podług najswieższych wiadomości, przybył do główney kwatery Rosyjskiej. Rozumieją że ten minister będzie użyty do negocyacji z Portą.

MEDYOLAN 1 listopada. (z Frank, Baren:) Gazeta urzędowa doniosła o szczęśliwey wyprawie przedsięwziętey przez Vice-króla na zdobycie wyspy Lisa. Zdobyto albo zniszczono wszystkie zakłady angielskie, spalono 42 okręty ładowne towarami ang. wzięto 12 korsarzew, uwolniono 40 okrętów włoskich i właścicielom powrócono; zdobyto 100 dział, wielkie składy oręża i 100 anglikow w niewolę wzięto. Bez przesady można powiedzieć że handel ang. stracił w tym razie więcey 20 milionow—Rząd nasz wezwał obywatelow do dostarczenia za szluszna cenę 50000 kul 36cio funtowych, 12000 kul 14ro funtowych, 25000 18funtowych, 5000 12stofuntowych 10000 8mio funtowych 1500 granat i. t. d. — Gazeta Zutschauer z listu iednego anglika donosi że na wyspie Zante, G. Oswald założył szkołę, uformował regiment od 900 ludzi, że wprowadził stroj, pieśni i zwyczaje dawnych grekow. Jedna kompania jest Spartańska. Zamiast chorągwi każda kampania ma na drągu kosz z którego Fenix z popiołow powstaie. Milicya składa się z 20000 wyspiarzew.

WARSZAWA d. 20 listopada. (Z Warszawy) W tych dniach stolica nasza widziała dwuzłotówki narodowe; pierwsze dzieło mennicy krajowej. Gorliwość powszechna o dobro kraiu przezwyciężyła wszelkie trudności w otworzeniu mennicy. Dom i maszyny kupiono, wprowadzono zagranicznych artystow, zgromadzone pozostałych w małej liczbie dawnych rzemieślnikow, usposobiono nowych, i mennica w przedszym czasie, aniżeli wielu spodziewało się, czynną bydz zaczęła.

WILNO V. S. d. 26 listopada. Rząd guber wileń: obawia że termin d. 15 na zawarcie kontraktow o dostarczenie prowiantu na utrzymanie woysk w tey gubernii kwatrujących, na skutek przełożenia ministra wojennego i rapportu JP. Dembrowskiego zarządzającego wileńskimi zapasami żywności naznaczony ostatecznie na dzień 28 tego mca. Życzący zatym wziąć na siebie obowiązek takowego dostarczenia mają stawać d. 28 w Jzbie skarbowey z prawnymi ewikcyami—Rząd guberski wileń powodem zalecenia Zwierzchności ażeby zrobiono zapas 8035 czetwerti owsa i 134640 pudow siana od 1 stycznia 1811 do 1 maja dla iezdnych koni 4ch kozackich pułkow na granicy od Polongi do Merezca stojących, obawia ażeby życzący dostarczyć ten furaz stawili się do Jzby skarbowey dla zawarcia kontraktow z należną ewikcyą na termin d. 7, 15 i 20 grudnia.

Stanisław Hrabia Judycki w celu ułatwienia swoich interesow zaprasza JW. WW. JPP. wierzycieli swoich do Mińska na dzień 7 grudnia dla wspólnego ułożenia się.

Za pozwoleniem Cenzury Wileńskoy w Drukarni Redkacyi kuryera Litt:

D O D A T E K N^{ro} 93

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO

w WILNIE dnia 19 Listopada ROKU 1810

WILNO 17 listopada. Przybyły ze Szwaycaryi JP. Melchior Trumpy pokazuje Figurę Anatomiczną kobiety, z wosku naydoskonalej ukształconą. Sztuka zrobiona przez doskonałego mistrza, pod okiem sławnego Anatomika JP. Fontane, we Florenyji, jest nayprzedniejszą dziełem ręki ludzkiej, równie rzadka iak interesująca, przedstawia niewiastę od 4 miesięcy brzemienną, którey rozbiegające się wnętrzności, dają dokładne ich położenia, składu, oraz rozmaitych funkcji wyobrazenie dobre i skromne. Imperatorski Wileński Uniwersytet, wybrawszy ze swego grona WWJPP. Profesorow z wydziału lekarskiego do obejrzenia tej sztuki, i rozważwszy opinią JPP. Delegowanych, wydał chlubne świadectwo na piśmie właścicielowi, dowodzące, iak sztuka ta przez znawcow ceniona, w nichże sąnych uaywiększe wzbudziła podziwienie i uszanowanie. Aktor tłumaczy wszystkie okoliczności i zapytania w języku francuzkim lub niemieckim. W domu JWJX. Kanonika Zienkowicza na ulicy trockiej, na przeciw klasztoru XX. Franciszkanow, widzieć można tę sztukę co dzień od 10 do 12 godziny z rana, a od 5 do 7 po południu. Gdyby zehrane towarzystwo osob życzyło sobie, dla łatwiejszego poznania tej figury oglądać ją oprócz wyznaczonych godzin, właściciel obowiązue się po nastąpnym oznajmieniu, co dzień od 7 do 10 wieczorem takowe osoby przyymować. Cena od osoby srebrem rubel 1.

Dnia 27go, bieżącego miesiąca, na wielkim Teatrze, będzie grana pierwszy raz opera nowa z francuzkiego tłomaaczona z muzyką JP. BRUNI, w 2ch aktach pod tytułem GORNICY czyli TOBERN RYBAK SZWEDZKI: którą to Operę JP. Każyński odda publiczności z nowemi dekoracyami, i stosowną do kostumow garderobą Górników i Rybakow Szwedzkich

2 Sąd taxatorsko exdywizorski dekretem Sądu Gł: 2 depar: gubernii Litt: Grodzieńskiej w dniu 11 unii 1809 roku zapadłym naznaczony, dla usatysfakcyonowania successorow pretensorow i Kredytorow z majątku pozostającego, dekretem swoim akessoryinym w dniu 7 maja terazniejszego 1810 roku ia fundo dóbr Dorohiczyna w gubernii Litt: Grodzieńskiej w powiecie Kobryńskim położonych nastalym, przeznaczył był termin powtórnego swoiego zjazdu na dzień 20 7bra — Gdy zaś dla niezabrania się exdywizorow, takowy termin na niczym zszedł, w celu zatym przyspieszenia satysfakcyi, z powodztwa JWY Klotyldy z hrabiow Tyszkiewiczow Kurzenieckiej Kasztelanowey witebskiej i IW. Salomei Narbutowey kracezinyey Pońskiej Bogustawa Kraszewskiego Porucznika b. w. polk: i Klemensa Orzeszki strażnika pińskiego na dniu 7 9bra zostało wydane 4ro niedzielne obwieszczenie, po upływieu którego czasu czyli w terminie dnia 5 Xbra terazniejszego 1810 roku że ten sąd taxatorsko exdywizorski nie zawodnie ad fundum dóbr Dorohiczyna ziedzie i czynność swoią w wyexekwowaniu dekretu sądu Gł: kontynuować będzie, wszystkich iakiego kolwiek bądź tytułu, successorow pretensorow i kredytorow, regulujących pretensye do majątku zeszłego Kasztelana Kurzenieckiego obwieszcza i aby wszyscy z wszelką gotowością do takowey czynności przystępowali ostrzega:

roku terazniejszym 1810 Julii 18 dnia zapadłym wieczysta taxa i exdywizya dóbr Michała Hrabi Platara star: Giegorz Bożyn zwanych w powiecie Jhumeńskim leżących przeznaczoną została. Jakoz sąd taxatorsko-exdywizorski odbywszy iuż w Bożynie pierwsze zjazdowe czynności termin powtórnay swiego ad fundum tych dóbr zebraania się na dzień 10 maja roku 1811 postanowił. Na który aby wszyscy kredytorowie pretensorowie z dowodami pod utratą rzeczy stawali obwieszcza.

Rafał Gerdziakowski Sędzia Z. ptu exdywi prezydu.
Ignacy Jwanowski podsędek Z. ptu miń exdywizor
Rychard Szyszko podsędek Z. ptu Jhumeń exdywi

2 Roka 1810 Sbra 15 dnia. Przed aktami JĘGO IMPERATORSKIEY MOSCI ziemskim i powiatu Słuckiego po odwołaniu sądow z przyczyny następnego dnia takowego osobście stawiając WJP. Michał Połowski dokument poniższy do akt podał, którego wyrazy takowe: Nżey podpisany dawszy wiedzieć szanowney Publiczności różne związki i interessow z fortuną moią mającay oswiadczeniem własnoręczne d. 5 roku niniejszego przezemnie podpisanym, tego roku i miesiąca d. 12 przed aktami ziem: ptu Słuckiego przyznany, zem one zupełnie i całkowicie, co do następnego onych w ogóle obrótu poruczył uproszonemu odemnie JW. Ludwikowi Kamińskiemu chorążemu powiatu cyszyskiego sądu gł. miń: 1go depar: prezydentowi, i że od momentu takowego moiego postanowienia te tylko osoby mocuemi działaniá w interessach moich znajdować będą, które JW, Kamiński mocą ogólnego sobie powierzenia wezwie, i w iakich one ustanowi stopniach, a z tą stosowną do poleceń moich ogólnych przeznaczy nagrodę. W widoku požadanego z strony moiey, z byłemi dotąd w iakimkolwiek stopniu officyantami moimi, za moimi bądź uprzednich plenipotentow moich instrumentami obrachunku, któryby raz przecie ten rodzaj pretensyi do domu moiego częstokroć regulowanych, w znaczney części świadectwami żadnem prawem niedozwolonemi i inie w żadnym względzie obowiązywać niemogącemi, tylko wspierających się normalnie ukończył każdemu iaka się z strony moiey winną okaże domierzając sprawiedliwość; również respective poszczególnych obowiazkow zapewnił i dla mnie bezpieczeństwo przez niniejsze publiczne w akta ziemskie powiatu słuckiego umieszczające się oswiadczenie daię widzieć iżem ku temu celowi obrał i postanowił przyiaciela domu moiego W. Heronima Odyńca pisarzewicza grodz: wdztwa Smoleń który opatrzony stosowną do tego aktu instrukcyą współ: naznaczyć się ieszcze w pomocyemu mającym od d. 4 9bra roku niniejszego w Nieswiżu wyż wymienionego rodzaju interessa odbywać podług przepisow teyże instrukcyi rozpocznie. Do niego więc iak iedynie rodzaj onych interesow ma należeć, tak żeby się w dogodność stronną požadana onego ostateczną przybliżyła się konkluzya oswiadczam, iż terminem normalnym zamknięcia aktu tego naznaczam dzień 1szy maja roku następnego 1811: dla czego to moie oswiadczenie uwiadamiając szanowną publiczność o moim niniejszem postanowieniu do umieszczenia potrzykroć w gazetach publicznych, dodając z ostrzeżeniem iż z nadejściem dnia 1go maja 1811: wyż wymienionego rodzaju pretensye za nieobowiązujące mię do odpowiedzi i za żadne znac będą — 1810 7bra 28 d. utego dokumenta podpis JO. X. i domu jego pieczęć na laku wycisnięta tak się wyraża — Dominik Xiążę Radziwił [; M P :] Który dokument jest do [xiąg ziem: Słuckich wpisany a z nich ten wypis za opłatą poszlił

2 Dekretem remissyinyu sądu Gł: miń: 2go depar w

Monarszych pod pieczęcią urzędową tegoż powiatu jest wydaw

2 Znajdują się drzewka, z zagranicy sprowadzone Gruski, Jabłka zimowe, i jesienne, w różnych gatunkach. Krzewy kwiatowe krzakami do okrycia altan i na roboty dla ozdoby ogrodów. Cybulki kwiatowe, Hiacynty, Narcyzy żółte, Anemony, Ranunkuły i inne w różnych kolorach i gatunkach w domu Umińskiego za S. Jerzym.

2 Niżej podpisany oświadcza, iż gdy w skutek dekretu ziem ptu trockiego w dniu 31 Januاری roku terażniejszego ogłoszonego, sądzony procent na rzecz kredytorów zeszłego Jerzego Sylwestrowicza Łowczego wileń: przez oświadczonego się w kancelaryi ziem Telszewskiej w dniu 23 omianego kwietnia złożony został i gdy tymże wierzytelom wolność pożywania dziedzica Kretynki wyrokiem jest zastrzeżona; oświadcza, iż przy zaim od wybierania i składania dalszego dla kredytorów procentu uważając siebie być wolnym, iżby ciż kredytorowie stosownie do dekretu respective wydzielonych im sched z dziedzicem dóbr Kretynki rzecz mieli ostrzeżać.

Ignacy Sylwestrowicz Vice Marszałek ttu Rosieńp

1 Wedle ukazu Jego Imperatorskiej Mości samowładnego cara Rosyja etc Urodzonym Stanisławowi Antonemu Umińskiemu i szam: b. d. pol: i Piotrowi Bogorkiemu b. assessorowi sądu gł: grodzieńskiego tylko do przyjęcia aresztu pozw przed sąd taxatorsko exdywizor: w majątku Dorobieżynie w pięcie kobryn agłowac się mający z instancyi ur: Jakuba Bogorskiego, wyniesiony mieniac ot: iż obzał: Umiński wybywając prawem wieczności żal delletorowi część dóbr Dorobieżyńskich ewikcyą ogólną od wszystkich długow zastrzeżł. Brygida z Ciecbanowiczow Szyszkowa starościna Smoleń Michał Hempel dyrektor Tomozni Ciecbanowieckiej zapozwali żalł dltra przed sąd wspomniany exdywizorski i zapłacenia summy 20000 zł sposobem jakby zastawy dobra dorobieżyńskie obarczającecy oraz kalkulacyi za lat kilkadziesiąt zapretendowali, przeto żalł dell: szukając swojego bezpieczeństwa przy odwołaniu się do prawa wieczystego sobie od obzał Umińskiego wydanego i do dekretu sądu gł: grodzień exdywizyją majątku po zeszłym Kasztelanie Kurzeniekim przeznaczającego pozywa obzał. nade wszystko obzał Bogorskiego był assessora do przyjęcia i apprehaty aresztu na sumę 7000 czer zł. przez niego obzał. Umińskiemu winney, a obzał Umińskiego samego do zatapienia żalł dltra w całym procederze przez ur: Szyszkowę i Hempel uformowanym oraz do zwrotu wszesich expensow ztąd ponieść się mogących do uznania wolney inkwitacyi w każdym czasie do sumy z 7000 czer zł u obzał Piotra Bogorskiego będącey z użyciem pomocy władzy wykonawczej. Pisan z wolną poprawą roku 1810 7bra 3 dnia,

2 W sądzie magistratu miasta Wilna w sprawie JP. Krystyny Molachowey z Dorotą matką Karoliną córką Szmytami w assistencyi opiekunow oraz W. Kajetanem Lachówiczem Pisarzem b. kommissyi porządkowey wileń. pretensorami do majątku zmarłej w mieście Wilnie Anny Pohlwey; zapadł dekret na dniu 5 teraż: meca 8bra dyllacyiny comportationis et copiarum z spraw oraz wydać publikatę aby nadywać się mający successorowie pomienioney Anny Pohlwey lub dalsi oney pretensorowie w przeciągu 10 tygodni z dowodami do następney oczewistey rozprawy sub amissione rei w tym Sądzie iawili się i stawali, determinujący w skutek czego ninieysza publikata dla wiadomości potrzykroć w gazecie kuryera litt: zamieszcza się dnia 5o 8bra 1810 roku Mateusz Borkowski Burm: przy: M. G. Wilna.

2 Sąd podkomorśko-exdywizorski w dobrach Miedziatach sadzacy się, dla niegotowości stron, oraz niespełnionych co do wykrycia funduszow dla wierzyteli, komportacyi sąd swoy do d. 15 Xbra odroczył w którym terminie iżby wierzyteli bez składania się niewiadomości wszelkie swoje stosunki do JW. Ignacego sędziego Z. ptu wileń: Adama Marszałka pałacowego króla sas-

kiego Bronicow kawalerow orderowych przynosili, i wzięcia do namowy pilnowali pod stratą swych pretensyi ostatecznie i trzykrotnie to przez gazetę kuryera litt: publikować dozwala. Działo się roku 1810 meca 8bra 26 w Miedziatach.

Jan Crzyzoz Pilsudzki Mar: b. Telszew i k. orderow
Józef Kozakowski Prezydent grodz ptu wileń: exd;
Joachim Niewiarowicz b. Z. ptu: wilej: podsedek-

1 Do wiadomości publiczney podaje Starozakonny Abraham Morduchowicz Obywatel wileński posessyonat w tym: że w Roku 1807 8bra 22 dnia wydał wexel na rubli Srebnych 500 N. 500 Starozakonnemu Leyzerowi Chaimowiczowi Obywatelowi wileń: po opłaceniu takowego wexlu summy gdy Leyzer Chaimowicz niezerócił takowego wexlu i cerografu do sądu grodzkiego oszmian pozywać zaczął, z tey okoliczności jako manifest w grodzie wileń w 1809 meca februaryi 26 dnia został zapisany, tak o zwrot pomienionego wexlu i cerografu w Grodzie Ptutu Oszmian: proceder ze strony Abrahama był prowadzony roku 1810 meca 7bra 21 w którym starozakonny Leyzer Chaimowicz wziół się do iuramentu i onemu naznaczony został, na tym, jako wexel i cerograf po opłaceniu summy zwróconey został " wszakże Abraham Morduchowicz dobrze pamiętając że nie został zwrócony bo powodem onego Leyzer zaczął pozywać, przeto aby nikt wexlu i cerografu pod datą 1807 8bra 22 d. z podpisem Abrahama Morduchowicza na 500 rubli nienabywał a przeto do niesprawiedliwego prawnego wydatku niestawał się przy: zynuą w gazecie kuryera litt: czyni ostrzeżenie.

1 Skutkiem ukazu Rządń Gubern Litewsko wileń: d. 29 zeszłego dopiéro meca 8bra pod nrem: 335 Radzie mieyskiej wileń: danego; taż rada podaje do powszechney wiadomości; że plac mieyski. na przedmieściu Ostrobramskim, z iedney strony od ogrodu JJXX. Bazylianow, z drugiey frontem od ulicy ku bramie Rudnickiey i b. końskiemu targowi, od bramy Ostrey ciągnący się: między posessyami adwokata Olszewskiego, i rotmistrza zmarłego Sawaniewskiego położny, w dniach 15 18 i 22 terażniejszego meca 9bra będzie przez publiczną licytacyą na ratuszu w radzie odchodzić mającą na czynsz wieczny od miasta przedany, ktoby zatym życzył wzmieniony plac za konsensem wieczystym otrzymać, niech się iawi w wyrażonych terminach do wzniesioney licytacyi—Datt na ratuszu wileńskim w radzie tegoż miasta roku 1810 miesiąca 9bra 2 dnia.

Tomasz Reyser. P. R.

1 Dwa kotły miedziane po garcy 500 zawierające z rurami do wypuszczenia brany i do nich dwie maszyny trąbowe nowego wynalazku oraz 3 kotły ceberne miedziane różney wielkości z trzema trąbami prostemi a wszystkie te naczynia całe i mało co używane. Potrzebujący u da się do Pana Eugla mieszkającego w rynku pod numerem 516 w domu WJP. Szymbelana Stachowskiego

Na skutek Dekretu Magistratu Wileńskiego w dniu 19 terażniejszego Miesi:ca zapadłego, mnie Urzędnika do wyprzedazy wszelkiey pozostałej ruchomości po zeszłym Józefie Sawaniewskim Burmistrzu Wileńskim dezygnującego, będzie się wyprzedawać taż ruchomość, iako to: bielizna stołowa i inna, garderoba, zegary ścienne i kieszonkowe w różnych gatunkach, srebro, cyna, miedź, żelazo, lanszafta i mobilia; oraz dalsze naczynia i sprzęty Gospodarskie. Takowa Licytacya zacznie się w Domie tegoż zeszłego Burmistrza Sawaniewskiego za Bosiczkami położonym dnia trzeciego następującego Miesi:ca Novembra i ciągle odbywać się będzie aż do oney ukończenia, 1810 Miesi:ca Octobra 29 dnia.

Józef Lukierwicz Radny M. G. W.